

(حروف مقطعه چه معنایی دارند و چرا در ابتدای بعضی از سوره‌ها آمده‌اند؟)
 حروف مقطعه حروفی هستند که در زمان قرائت، جدا از هم خوانده می‌شوند. این حروف در آغاز ۲۹ سوره از قرآن قرار گرفته‌اند. جالب است که این حروف دقیقاً شامل نیمی از حروف الفبای زبان عربی (۱۴ حرف از ۲۸ حرف) هستند و از هر دسته از حروف دارای صفات مشترک، نیمی از آن‌ها در این حروف موجود است. درباره‌ی راز و رمز این حروف نظرات متفاوتی وجود دارد.
 به جز قرآن، هیچ کتاب آسمانی دارای حروف مقطعه نیست. حروف مقطعه همیشه جزو کلمات اسرارآمیز قرآن بوده‌اند و بحث درباره‌ی معنای آن‌ها، از مباحث پیچیده محسوب می‌شده است.
مرحوم طبرسی در مجمع‌البیان، در ابتدای سوره‌ی بقره، به ۱۱ مورد از این نظرات اشاره کرده و **مرحوم علامه طباطبایی**، صاحب‌المیزان، در ابتدای سوره‌ی شوری، ضمن نقل موارد مجمع‌البیان، توضیحات تکمیلی نیز ارائه کرده است. به برخی از نظرات مهم اشاره می‌شود:

اسرار حروف مقطعه

۱. این حروف از اسرار الهی و از اسرار بین خدا و پیامبر اکرم هستند و کسی به معنای آن‌ها آگاه نیست.
۲. اشاره است به اسم و صفات پروردگار.
۳. اشاره به این است که این کتاب آسمانی، با آن عظمت و اهمیتی که تمام سخنوران عرب و غیرعرب را متحیر ساخته و دانشمندان را از معارضه با آن عاجز کرده است، از جنس همین حروفی بوده که در اختیار همه است، همان حروفی که در مکالمات روزمره‌ی خود به کار می‌برند.
۴. در ۲۴ مورد از سوره‌هایی که با حروف مقطعه شروع شده‌اند، بلافاصله پس از این حروف، از قرآن و عظمت و اعجاز آن سخن به میان آمده است. این امر می‌تواند اشاره ای باشد که این حروف با اعجاز قرآن مرتبط است.
۵. ممکن است یکی از کارکردهای این حروف، جلب توجه شنوندگان و دعوت آن‌ها به سکوت و استماع بوده باشد.
۶. بیشتر سوره‌هایی که با حروف مقطعه شروع می‌شوند، در مکه نازل شده‌اند؛ چون در آن‌جا مسلمانان در اقلیت بودند و مخالفان لجوج و سرسخت حاضر نبودند به سخنان پیامبر گوش دهند. تا ببینند چه می‌گویند و سعی می‌کردند در زمان سخن گفتن ایشان شلوغ کنند. چه بسا استفاده از این حروف به نوعی در صدد جلب توجه آنها بوده است.
۷. آیه‌ی ۲۶ فصلت، به برانگیخته شدن حس کنجکاو شنوندگان اشاره می‌کند.
۸. مرحوم علامه طباطبایی معتقد است: سوره‌هایی که حروف مقطعه‌ی سرآغاز آن‌ها یکسان است، از نظر مضمون به یکدیگر شباهت دارند و این مضمون‌ها در سایر سوره‌ها دیده نمی‌شوند.